

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ.
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitór sor 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvmdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A hivatásról.

A legrégebb korban valamennyi embernek életfentartása mondhatni, egyforma volt. Az apa fiaival vadászni, halászni ment, az anya leányai-val otthon kertészkedett, mivelte a földet, ellátták a házi teendőket, font és szőtt.

Azonban, a kor haladtával, lassankint munkafelosztás állt be, az egyik többet termelt, mint a mennyit elfogyaszthatott és így becsérelte a feleslegét pl. vaddal, melynek elejtésével a másik foglalkozott, aztán készített az egyik szerszámokat, a másik fegyverzetet, a harmadik pedig háziesszközöket és ezeket cserélte be élelmszerekért.

A fokozódó kultúrával azonban hova-tovább többféle hivatás is létesült, úgy, hogy manap alig tudjuk már előszámlálni, ha mindjárt a régi kategóriákba sorozzuk: a tanítói, katonai és kenyérkereseti pályába.

Nem csoda tehát, hogyha manap a szülők kétségbe esnek a fölött a kérdés fölött: mi legyen gyermekemből? Mert ezidő szerint ez nemcsak a fiukra, hanem a rohamos nőemancipációt tekintetbe véve, a leányokra is kiterjeszkedik, mert már ezek is kenyérkeresetre vannak utalva. De valamennyi pályára "túlzsufolt" már nálunk és most, mindaz, a kinek gazdag örökségre kilátása nincs, a létért való küzdelem kemény tusájának kénytelen elébe nézni.

Nem csoda tehát, ha az életfentartása ma oly nehéz!

Azonban csak dicséretet érdemelnek ama szülők, kik gyermekük jövő hivatásának kérdésével, minél korábban foglalkoznak, ha annak választásával valamely feltűnő tehetséget vesznek figyelembe és e szerint irányítják azok nevelését is.

Legjobbhan úgy érünk célt, ha gyermekünket már kezdetől fogva adjuk oly iskolába, mely a már esetleg kijelölt pályára előkészít. Ha tehát a fiúból pl. iparos legyen, mindig elegendő, ha népiskola 6 osztályát, legfőleg a polgárit végzi. A mit itt tanul elegendő arra, hogy a jövő hivatására előkészítse, sőt előnye, hogy önmagában befejezett egész.

Ha a gyermeknek pl. valamely magasabb technikai pályára van hajlama, esetleg tehetsége is, pl. a mérnökre, vegyésztire stb., küldjük a reáliskolába, ha kereskedelmire, adjuk kereskedelmi akadémiába (iskolába). Előbbi esetben, elvégezvén a reáliskolát, folytassa tanulmányait a műegyetemen. Azonban azt elvégezvén lehet még természettudós, matematikus vagy nyelvész. Ha pedig művelt iparost akarunk képezni, adjuk fiainkat az u. n. ipariskolába, amilyen tudommal Kassán, Budapesten van és ezt még legjobban ajánlhatjuk a polgári osztály fiainak.

Ha pedig azt véljük, hogy a fiu orvosi, theologiai vagy ügyvédi pályára mutat hajlamot, válasszuk a gimnáziumot, hol az egyetemre való előkészítést a latin- és görög-nyelv tanulása adja meg.

De semmi sem hátrányosabb a fiatal emberre nézve, mint oly iskolába erőszakolni, melyet végig nem látogathat, legyen az akár egyéni, akár pedig pénzbeli hiányosságból.

Tagadhatatlan az, hogy dicséretes dolog, ha a szülők fiaiknak magasabb műveltséget akarnak adni, mint a milyenben ők részesültek, de ezeknek azt is meg kellene gondolniok, vajjon javukra lesz-e nekik oly műveltségi eszközökkel és szociális körökkel (környezettel) megismerkedni, melyekből később esetleg ki lesznek zárva.

Vajjon mi haszna lehet valamely ifjunak, a ki pl. mesterember, vagy iparos akar lenni, ha a középiskola alsó osztályait elvégzi? Eltekintve attól, hogy a tanultak nagy részét semminek sem használhatja, sokat, a mire szüksége lenne, nem is tanult ott, mert kiképzése, mely nem az élethez, hanem a középiskola felső osztályaihoz van szabva, önmagában még befejezve nincs is. Csak azért, hogy az egyéves önkéntesi jogot elnyerhesük tanulni s ezáltal az ifjut a jövő hivatására alkalmatlanná (magyarán kapa-kasza kerülőnek nevelni) botor gondolat volna és az illető szerencsétlenségét vonhatja maga után.

Hasonló állapot van a lányokkal is. Ezek számára is van már mai nap különféle képzőintézet: népiskola, felső népiskola, polgári iskola

és gimnázium, sőt az egyetem is, tehát nyitva az ut a pályaválasztásra.

Ha a leány azonban később csak egyszerű polgárasszony akar lenni, elegendő a nép- vagy felső-népiskola, legfőleg ott a hol költségbe nem kerül, tehát pl. a városban, a polgári iskola elvégzése. Oly iskola látogatása hol, franciát, angolt, természettudományokat, művelődés történetet és még más tudományokat adnak elő, a lánynak még hátrányára is válhatik, mert ez az álműveltség későbbi polgári állásában elégtelenné tehetné — a mit sajnosan, a mai korban tapasztalni, lépten-nyomon alkalmunk is van.

Persze, hogy a helyes utat eltalálni, idejekorán felismerni a gyermek tehetségét, hogy esetleg meg nem felelő iskolába ne adjuk, nagyon nehéz dolog, de behatód megfigyelés ezt is megkönnyítheti.

Végül még csak azt kell megjegyeznem, hogy fenti elmfuttatásomat az alkalom mondotta tollamba, miután nemsokára bezárulnak az iskolák kapui, a szülők pedig kezdik fejüket törni a jövő hivatás felett és bekövetkezik a pályaválasztás kérdéseinek idénye.

Ha tehát igénytelen soraimmal valakinek szolgálatot tettem, busásan meg vagyok jutalmazva.

Holzmann Ignác.

A késő házasságok bajai.

Korunk betegségei közé tartozik mindenestre arany ifjuságunk részéről a nősülés iránti ellenszenv is, mely részint a nehezebb megélhetési, tehát rajta kívül eső okokból, de különleges, benne fekvő okokból is ered, — és melynek kártékony behatásai észlelhetők az egyénre, a családra és tágasabb körben, magára az államra is.

Ezen napról-napra inkább fejlődő nősülési viszony felbontja teljes nagyságában a női kérdést nálunk is, mely azelőtt exotikus növényként honosodott meg nálunk, de most a női ellátás miatt nagyobb mértékű kénytelen öltetni, — és a két nem között a kenyérkeresetnek veszes versenyt előidézni.

A „BÁCSKA“ tárcája.

Népdalok.*)

I.
Nem lesz nekem nyugodalmam künn a temetőben,
Nem fogok én megpiheüni ott se békességben,
Visszajár a síró lelke, akinek vétettél,
Akkor tudod, akkor bánod, amit velem tettél.

A síromra ne ültessél egy szál virágot se,
A kezdetől nem ered meg ott a virág úgy se,
Fakad ott majd örök virág „Égő Szerelmem“-ből,
Szerelmemre oltatlanul szomjazó szívemből.

Ha megtudod, mennyi könnyet ejtettem utánad,
Ha megtudod, hogyan ette szívemet a bánat,
Kijössz majd a temetőbe engem megsíratni,
De a sír az nem bír engem többé visszaadni.

Ha elapadt az áradás, megyünk kárlátóba,
Akkor látjuk, de sok minden pusztult a folyóba,
Te is majd csak, hogy ha engem régen eltemettél,
Akkor tudod, akkor látod, mi mindent vesztettél.

II.
Nádfődes kis gunyóban nem férek el mostan,
Nem találok a helyemet semelyik sarokban,
Majd elég nagy lesz az nekem már a jövő héten,
Befér egy egész menyország, jön a feleségem.

Nincsen nekem cifra szűröm, ráncos csizmám rojtos,
Csupa zsír már a kalpom, a ruhám is rongyos,
Hanem azért aki legszebb betedhet határon,
Az az enyém, az az enyém, az a gazdagságom.

Pataj Sándor.

VISSZAEMLEKEZÉS PÁL ANTALRA.

Irtá s a nemes-millitári kaszinóban felolvasta: dr. Donoszlovits Vilmos.
(Vége.)

Csak fokozták a nemzeti jellegű áramlatot a követ-
választási mozgalmak. A február hó 14-én kibocsájtott
királyi meghívó, mely szerint az 1848-iki törvények ér-

*) Mutatvány Pataj Sándor verseinek második kötetéből.

telmében megválasztandó követeket ápril hó 2-án Budán tartandó országgyűlésre meghívja. A rigyicai kertletben nagy korteskedés és erős küzdelem után Allaga Imre győzött báró Rédl Lajos ranggal kilépett csász. kir. százados ellen. Hasonló erős mérközés mellett lett az apatini kertlet képviselője Simics József Latinovits Mór ellen. A kulai kertletben Jámor Pál kis-hegyesi kath. segédlelkész, 1848-ban volt jankováci plébános, a 10 évig számkivetésben élt hazafit, Hiaodor nevű költőt, nagy lelkesedés mellett választották meg gróf Erba ellen. E választásnál kiemelendők a verbászi választók, kik a Ferenc-csatornán zászlókkal feldiszitett hajón jöttek a rajta levő mozsarak durrogása és a Rákóczy-induló mellett Kulára, Jámor Pálban a hazafias erényeket szavazatukkal megjutalmazni. O-Kanizsán Kiss Jakab, O-Becsén Bende József, O-Morovicán Ballagi Mór, Hódhaghon Szemző Máttyás, Bácsban Zákó Sándor, Petrovácon Stehlo József és Almáson Piukovits Mihály választottak meg országgyűlési képviselőkné.

A nemzet nagy reményei mellett nyit meg Budán 1861. ápril 6-án az országgyűlés, mely az 1848-iki alkotmány visszaállítását sürgette s annak jogosultságát — a bécsi kormány ellenére, mely már is banni kezdette tett engedményeit — Deák Ferenc híres feliratát vitatta, miért is egy császári rendelettel az alig négy hónapig tartó — de a nemzeti érületet hűen kifejező — országgyűlés fel lett osztatva.

Az országgyűlés felosztatása igen felizgatta a kedélyeket ország- s megyeszerte. Az augusztus 5-én tartott Bács-Bodrogh vármegyei bizottsági gyűlésre csaknem teljes számmal jelentek meg s a megye nagytermének karzata görnyedt az érdeklődők sokasága alatt.

Pál Antal első alispán következő beszéddel nyitotta meg a tanácskozást:

„Tiszelt bizottmány! A mai bizottmányi tleést a midőn megnyitom, fogadja a tisztelt bizottság mindenké-
előtt hazafiai üdvözetem kifejezését. Tiszelt bizottság! A lefolyt év végé feljelent császári diploma ama reményi ébreszté fel bennünk, hogy a szomorú emlékü közelmúlt alatt sok szenvedéseket átélte nemzet az alkotmányos élet hajnalát közel jövőben üdvözölheti; de fájdalom! reményünkben csalatkoztunk; a közelmúlt időben alkotmányos életünket szibbasztó, a hazafiai keb-

leket megrázó események fordultak elő; a császári felség és a nemzet közötti kibékülés reményének utolsó szik-
rája is hamvadni kezd; báró Vay Miklós hosszu és nehéz küzdelmek után kancellári állásáról leszorítottat s a nemzet igazságos ügyében tett minden fáradozása sikertelen maradt; eme esemény után nemsokára világot látott az ismeretes császári leirat, mi égő fájdalommal töltte el lelkeinket. Az eddig történetek után itélve, egy nehéz és szenvedélyteljes jövőnek nézünk elébe: az osztrák kormány tanácsosai újabbnál újabb szenvedéseket tetéznek a nemzetre; szomorú helyzet! de azért csüggedni nem kell, nem szabad; mert ha visszatekintünk nemzetünk múltjára, ha történetünk könyveit átolvassuk, tudni fogjuk, hogy a nemzetet sokszor oly csapások érték, minőkkel a gondviselés kevés népet látogatott meg; és ha ama egyszerű csapások alatt sem jutott tönkre nemzetünk, s ha ők annyi vész s viszontagsá-
gokon át meg tudták őrzeni alkotmányos jogainkat, szabadságunkat, mi is fentartandjuk azokat bármi nehéz viszonyok között, ha egyetértés és erős akarattal törekedünk kitűzött célunk felé. Tek. bizottság! midőn Európa előreható törekvése és feltartóztatatlan szabad szelleme hatalmas szövetségese áll mellettünk, nincs okunk csüggedni; oly hatalom ez, melynek útjába akadályokat gördíteni lehet ugyan, de utját hosszu, vagy örök időkre elzárni s tőle a diadal zászlaját elfoglalni az önkényt gyakorló hatalmak összesített erejének és ármánykodásainak soha nem sikerülend.”

Elnöklő alispán e szavai közhelyesítés és éljen-
zessel kísértetvén, elhatározottat, hogy a megye közön-
sége az 1848. szentesített törvényeket tartván továbbra is kötelezőkné, bármily erkölcsi kényszernek hódolni nem fog, amennyiben alkotmányellenes rendeletek végrehajtása megkísérletnek.

Ezután szót emelt Antunovits Máttyás első aljegyző. Szép beszédében ecseteli az akkori súlyos helyzetet, a bécsi kormány abszolutisztikus törekvéseit taglalva felhívja a bizottmányt: „hogy midőn az ellenség a legkésőbbesetebb csapást intézi az alkotmány ellen, úgy minden egyes honpolgár ősi alkotmányunk sáncába foglalván helyet, a legzorosabb összetartás s passzív helyzetünk megkivánta legszigorúbb disciplina mellett teljesítse köteleességét.” Indítványozza, mi nyomban egy-

Vannak azonban speciális bajok is, melyek a késő házasságokból származnak, ezekről kívánék egyet-mást elmondani. A hosszú, fiataloknál sokszor igen zivatáros divatszertű aglegényesség lehető legrosszabb iskolája a jövendőbeli férjnek, — annál is inkább — mert, mikor elmúlt az idő, melyben műveltség, modor és esztétikai érzék elsajátítása végett ifjaink női társaságot frequentáltak, és most idejüket vendéglőkben a pajtasok és sokszor kétes hírű nők társaságában töltik. A nő ideál, a házasság etikai eszménye elvesz, mielőtt legnagyobb része, arany ifjúságunknak az oltár elébe lép, és az élet viruló tava-szában álló myrthussal koszorúzott hűlgyének kezét nyújtja. — Csak részben jogosult azon ellenvetés a korábbi nősülés ellen, hogy az élelmezési és ellátási feltételek a család fenntartására igen későn következnek be ifjainknál, — igen későbbben, mint előbb, — de elég korán még mindig, hogy az ifju fiatalabb korban is nősülhessen. Már most, ha tar fejfel el is határozza magát az ifju ember pajtasainak bucsut mondani és az oly sokáig rettegett hymen jármát magára venni, átvizsi a házasságba aglegény-sége minden megrögzött szokásait, félszeg elveit, passziójait, melyekről nehéz lebeszélni az élemedett férfit. — A fiatal pár az élet bármínó viszonyában előbb megéri egymást, hol kölcsönös szerelem, az érzelmek és az élet felfogás azonos-sága a küzdelmet a nőre és férfura elviselhetőbbé teszi. A sokat élt és élvezett aglegény igen nehezen érti meg az ifju női kedély szükségait, örömeit, a legtöbb esetben a régi pajtasokkal veszi körül magát és a fiatal nő otthon eszti magát, és legfeljebb édes régi otthonát siratja. A pajtaság, a cimboraság általában megölője a házasság boldogságának, mely mint kaján démon férközik be mindenkor annak szentélyébe, annál inkább a megrögzött aglegénynél, kinél, ha nő is, egyetlen vágya és öröme marad.

Vannak egyes kivételek, hogy a késői házasságok is a felek kíváló szív és észbeli műveltségénél fogva beválnak, de ez nem dönti meg azon szabályt, hogy a házasságot, ha csak lehetséges, fiatalul kössék meg a párok.

Korunk léhaságának egyik jele, hogy fiatalaink nem merészelnék kevesebb jövedelem mellett is az élet harcát házasságkötéssel megkezdeni, beleakarnak egyszerre ülni a fényes életmódba, hódolni kívánnak teljesen a fényűzés zsarnoká-nak, — alacsony kezdeni nem kíván senki.

A késői házasságok előzményeik, indító okaik és lélektani rugóik miatt, nem bírhatják a harmónia, a boldogságnak azon feltételeit, mint azok, melyek kellő időben lettek kötve mindkét részről, a családi boldogság, a jövendő nemzedék életrevalósága, anyagi és szellemi szempontból azt követeli, azon alapszanak; a lélekbuvár, az orvos, a bölcsész, az államtudós, mind saját állásukból elítélik a késői nősülést, és a korai, csak feltétlenül nagyobb előnyt nyújtanak, bár ha fiatalaink is ezt tennék.

R. Á.

Városi közügyek.

— Trischler Ferenc polgármester jelentése. —

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Mielőtt a város közügyeinek f. évi április és május határozatáról szóló jelentésem tárgyra áttérnék, nem ártom el megemlékezni azon megdöbbentő hírről, mely városunkat villámgyorsan futotta be és annak minden körében a mély részvét érzetét keltette fel, midőn értesültek szeretett főispánunkat báró bajsi Vojnits István ur ömeltóságát Budapestre ért balesetről.

De hála az orvosi tudománynak és a gyors segély-nek, bizony remélhetjük, hogy szeretett főispánunkat rövid idő múlva ismét városunk falai között üdvözölhetjük. Még egy szomorú kötelességet kell teljesítenem, a midőn a tekintetes törvényhatósági bizottság tudomására hozom e törvényhatósági bizottság egy régi tagjának, Lang Flóriának elhunytát.

Az elhunyt közügyeinknek lelkes és önzetlen harcosa volt, városunk érdekeit teljes odaadással szolgálta.

Benne törvényhatóságunk egyik buzgó tagját és városunk polgárai egy igaz nemes szívű polgártársat veszítettek.

A városi tisztai kar tevékenységéről a következő adatok nyújtanak tájékozást.

Az elmúlt 2 hó folyamán a tanács iktatóba be-érkezett 3284 drb, elintéztetett 2501 drb, hátralékban 783 ügydarab.

Az árvaszéki iktatóba érkezett 612 drb, elintéztetett mind.

A kapitányi hivatalba beérkezett 1563 drb, ebből elintéztetett 1465 drb, hátralékban maradt 98 ügydarab.

A községi bírósághoz beérkezett 499 drb, elintéztetett mind.

A folyó évi fősorozás május hó 17., 18., 19. és 20-ik napján szabályszerűen megtartott, mely alkalommal a sorozó bizottság elé állított 455 hadkötelesből az újoncjutalék javára 219, a póttartalékba 31, összesen tehát 250 soroztatott be. Visszahelyeztetett 126, fegyverképtelenné találtatott 47, töröltetett 13, kórházba küldetett 19. A besorozottak között van 16 egyévi önkéntes.

A közegészségügyi állapot az elmúlt 2 hó folyamán kedvezőtlen volt, mivel a vörheny járványszerű fellépése a gyermekek között április hó folyamán nagy pusztítást vitt végbe.

Eme betegség május hó folyamán már csak szór-ványosan mutatkozott.

A vörhenyek tömeges fellépése folytán a helybeli izraelita iskola 14 napra és a Lugumerszky tanyacsoportokhoz tartozó szeb iskola hosszabb időre bezárattott, ez utóbbi azon okból, mert magában az iskolaépületben történt a megbetegedés.

A városi kórház betegforgalma élénk volt, felvetett 48 beteg, gyógyultan elbocsájtott 8, meghalt 2 egyén, orvosrendőri szempontból megvizsgáltattak a helyi piac élelmi cikkei, valamint a szifonyárok és lisztkereskedések. A vizsgálat eredménye teljesen kielégítő volt.

Az aszfalt-járda munkálatok kielégítő eredménnyel haladnak.

Az eddig elkészített mintegy 17,000 □ métert tesz ki. Egyenes adóban az elmúlt 2 hó folyamán befolyt 46,077 frt 63 kr, városi pótdobban 18,296 frt 24 kr, házalási adóban 25 frt, hadmentességi díjban 69 frt 85 kr, utadóban 1079 frt 23 kr, birtokváltási illetékben 580 frt 20 kr, a házipénztár készpénzmaradványa május hó végével 9575 frt 17 kr.

A pénztárak folyó évi május hó 24 én Bittermann Nándor és Karakásevits Milivoj bizottsági tag urak közbenjöttével váratlanul megvizsgáltattak és rendben találtattak.

A születések száma az elmúlt 2 hó folyamán 150, a halálesetek száma 142, házasságra kelt pedig 30.

A közbiztonság kielégítő volt, tüzeset 2 esetben fordult elő, eltoloncoltatott 9 egyén, áttoloncoltatott 15 egyén.

Kérem a tekintetes törvényhatósági bizottságot, miszerint ezen jelentést tudomásul venni méltóztassék.

Ujdonságok.

Uj ügyvéd. A szabadkai ügyvédi kamara közli, hogy dr. Nikolics György köz- és váltóügyvédet, Zombor sz. kir. város volt tb. rendőrőrkapitányát Zombor székhelyre az ügyvédekről vezetett lajstromába fölvetve.

Szigorlat kitüntetéssel. Rajcsics László zombori ügyvédjelölt, hírlapíró, a „Zombor és Vidéke” belmunkatársa a napokban a jogtudományi szigorlatot kitűnő sikerrel tette le.

Érettségi vizsgálatok. A zombori felső kereskedelmi iskolában az érettségi vizsgálat tegnap tartott. A vizsgálatra a vallás- és közoktatásügyi miniszter részéről Kövesligethy Radó, budapesti egyetemi tanár, az ógyallai csillagvizsgáló intézet vezetője, a kiváló tudós, a kereskedelmi miniszter részéről Szarvady Lajos, a szegedi kereskedelmi és iparkamara nagyerőmű elnöke jelent meg. Örömmel jelentjük, hogy az idén még nagyobb érdeklődés mutatkozott ezen jól vezetett és a legilletékesebb tanfériak által ilyenül elismert és méltányolt intézet vizsgálatára. Jelen voltak a többek közt Trischler Ferenc polgármester, Széchenyi József országgyűlési képviselő, Kozma László országgyűlési képviselő és Karakásevits Milivoj, az iskolai feltügyelő-bizottság tagjai és a zombori takarékpénztár képviselőiben dr. Grünér Samu. Lapunk zárta a vizsgálat folyik. Eredményéről a jövő számban adunk hírt. — A zombori állami főgymnáziumban is az érettségi vizsgálat tegnap tartott meg Plat Bonifác szegedi kir. tankertületi főigazgató elnöke alatt.

A zombori főgymnasium tornaversenye. A koronázás évforduló napján folyó hó 8-án csütörtökön délután tartotta meg a zombori főgymnasium tanuló ifjúsága tornaversenyét. A tornaverseny a vármegyepalota felelő oldalán eltérő szabad téren folyt le. Dacára a fenyegető esőnek nagyszámú közönség jelent meg és az ülőhelyeket mind elfoglalta, a vármegyepalota ablakai is megteltek nézőkkel. Délután 3/4 órakor indult el az ifjúság a főgymnasiumból a versenyterre a helybeli önkéntes tűzoltó-zenekarral az élen, a mely a Rákóczi-induló játszott. A verseny pont 4 órakor kezdődött meg a „Hymusz” elnevelésével. Majd az összes osztályok szabad gyakorlata következett, vezényszó nélkül csak kongatásra. Gyönyörű látvány volt a 300 ifjunak e gyakorlata. Ez után az I. a) és I. b) osztály a korlát és támfán mutatta be ügyességét, amit a szertornázás követett. Itt a legszebbet a minta csapat produkálta. Ezek közül különösen kitűnt Türr Antal VII. osztályu tanuló. Majd különböző játékokat adtak elő. Ezek után következett a verseny legérdekesebb része az egyéni verseny. Ezek eredménye a következő: Pózna mászás. I. csoport. 1. Sohr Mihály. II. csoport. 1. Dóra József. III. csoport. 1. Frey Imre. — Kötélmászás. I. csoport. 1. Lallósevit Pál. II. csoport. 1. Pravyik Flóris. — Függőszekés. 1. Türr Aladár, 2. Hajnal Simon. — Magasugrás. 1. Blumenthal Tibor 165 cm. II. Hottverseny. Falcione és Hajnal között. — Skótugrás. Klemm Gyula 150 cm. — 80 méteres futás. I. csoport. 1. Pocskay Béla. II. csoport. 1. Dóra József, 2. Csávosi Sándor. III. csoport. 1. Magyar Mihály. — 120 méteres futás. I. csoport. 1. Krizsák Ádám. II. csoport. 1. Lugumerszky György, 2. Heincz Béla. — 160 méteres futás. I. csoport. 1. Blumenthal Tibor, 2. Orbán Pál. II. csoport. 1. Kiss Mátyas, 2. Szondy István. — Sulydobás. 1. Maximovits György 793 cm. 2. Hajnal Gyula 782 cm. — Diszkosz dobás. 1. Henneberg Géza 24-05 m. 2. Maximovits György 22-85 m. — Távugrás. Perndl Adorján 5-20 m. 2. Henneberg Géza 5 m. — Kötélhúzás. Győzött a VII. osztály a VI. osztály ellenében. — Gátfutás. 1. Szondy István, 2. Klemm Gyula. — Hármás ugrás. 1. Perndl Adorján 1055 cm. 2. Goldfahn I. 1030 cm. — Rudugrás. 1. Lugumerszky György 265 cm. 2. Vanyur Imre 200 cm. Versenyek után a bizottság a díjakat kiadta, mire az ifjúság a köruton át zenezőval elvonult.

Juniális. Az apatini tanuló ifjúság folyó hó 8-án tartotta juniálisát a Szeidl-féle erdőben, a hová zászlókkal, zene szó mellett reggeli 9 órakor kivonult. A juniális alkalmával künn különféle szavaltokat adtak elő. A juniális minden tekintetben pompásan sikerült.

hangulag el is lett fogadva, hogy: a megye országgyűlési képviselőinek rendithetlen hazafias magatartásukért a megye közönsége bizalmi feliratot intéz, és hogy báró Vay Miklós és gróf Szécheny Antal törhetlen hazafiai hűségükért kiérdemelve Bács-Bodrogh vármegye leghálásabb tiszteletét, nekik üdvözölő és bizalmi feliratot küld.

A többi vármegyék is hasonlóan felszólaltak az abszolutizmus ez újabb intézkedései ellen, melyekkel a magyar alkotmányt szűkebb és szűkebb korlátok közé szorítani igyekeztek.

A megyegyűléseket a császári biztosok ép ugy katonai erővel verték szét, mint az országgyűlést. A megyék különben igyekeztek mindjárt az alkotmány megvédésére a mozgalmat megindítani és sok megye erős borsot tört a hatalom orra alá. A megyék sorra megválasztották megyebizottsági tagjaik közé az emigránsokat, sőt Somogy megye III. Napoleont és Garibaldiit is.

Sáros megyében kezdték az ilyenmű tüntetést, folytatta Nógrád, megválasztották Pulszkyt, Türrt és Kossuthot.

Pest vármegye bizottságának augusztus hó 26-án tartott gyűlése a leghevesebb kifakadásoknak volt színhelye. Egy következményeiben nagyfontosságú köriratot intéz a többi vármegyékhez, felhíván azokat, miszerint nyilatkoztassák ki, hogy az országgyűlés óvásához mindenben és annak minden betűjében ragaszkodnak, hogy a hatalmukban álló minden törvényes eszközöket fel fognak használni annak sikerítéséhez. Vigaszukat abban keresnék, hogy az országgyűlést azért oszlatták fel, mert rendtlenül hű maradt a nemzet alkotmányához, s végül így szól: „lehet a nemzetet elnyomni és eltemetni egy időre, de azért halva nincs, él a ránehezülő sarkóknak aiatta, de miként Enkelados (gigas) valahányszor mozdul sirjában, annyiszor megreszkedtetni a világot.” Ezen hazafias átiratot Bács-Bodrogh vármegye szeptember 2-án tartott bizottsági ülésében magáévá tette s hasonló szel-lemben felírta a helytartóhoz.

Szabadka város hasonlóan felírta a helytartótanács-hoz a szeptember 11. és 12-én tartott gyűléséből, meg-cáfolván az augusztus 8-ról kelt udvari leiratot, ér-lyesen protestál azon rosszakaratu törvényellenes intéz-kezés és annak indokolása ellen, melyek a leiratban foglalvák; mely szerint a honvéd segélyző-egyletek or-

szágszerte betiltatnak, mivel ez egyletek törekvései kár-hozatos politikai tüntetések előidézésére és a kedélyek ingerültségének növelésére irányozvák.

Bács-Bodrogh vármegyének a helytartóhoz az ön-kény ellen intézett tiltakozó feliratára Forgách Antal szeptember 22-én mint helytartó báró Rudics Józsefhez mint a megyei főispánhoz a következő leiratot intézte: „Bács-Bodrogh vármegye f. évi szeptember 2-án tartott közgyűlésében Pest vármegyének hibás példáját követve és annak felszólítása által indítatva a lefolyt ország-gyűlésnek ó csász. kir. ap. felsége által felosztalása iránti tiltakozását egész terjedelmében elfogadta és el-határozta, ekkép tehát törvényhatósági jogainak határán messze túlhaladva öfelsége jogait megtámadá. merészelte; ekkép a megyei bizottmány végkép felosztaltatik és Piukovits Ágoston volt megyei törvényszéki elnök királyi biztosi minőségben kiküldetik és oda utasittatik a főispán, hogy addig is minden bizottmányi vagy nyilvános gyű-lést tiltson el, és amint Piukovits Ágoston átveszi hiva-talát, a főispáni állás is megszűnik.”

Ezen a magyar alkotmányt alapjában megtámadó rendeletet a főispán Almáson vette és azonnal átküldötte futárral a Ns. Militicsen lzkó Pál Antal első alispánhoz egy átirat kíséretében, mely szerint reá, mint első ali-spánra háramlandó legszorosabb felelősség terhe alatt betiltja a bizottsági gyűlést s kéri, hogy a leiratot a megyei könyvnyomda használatával, minden késedelem nél-kül meggyeszerte közzírára tegye.

Pál Antal alispán Ns. Militicsről azonnal felelt a főispáni átiratra. Bevezetésében elmondja, hogy vette a szeptember 27-ről kelt átiratot a gyűlésezést betiltó ren-delettel együtt s így folytatja: „A fentebb érintett ren-delet tartalmazó világosan kivethető, hogy a bizottmány, vagy egyéb nyilvános gyűlés vagy összejövetel betiltá-sával nem én, hanem egyenesen Méltóságod, mint a vármegye főkörmányzója bizatott meg. Én tehát a fen-tebbi rendeletet tudomásul vettem ugyan, de a bizott-mányi gyűlés betiltása iránt semmi intézkedést nem tettem, de nem is tehetek, mert én mint alkotmányos tisztviselő a bizottmánynak alatta s nem fölötte állok. A tényleges hatalomnak eme intézkedését mindenekelőtt a bizottmány elé terjeszteni kötelességemnek ismerem, a többi a bizottmány dolga. Méltóságodnak e részbeni

intézkedése böles belátásától s tetszésétől függ. Tiszte-lettel stb.”

Pál Antal alispán október 6-án egy nagy értekez-letre hivta egybe a megyei tisztikart. Itt előterjeszté Forgách Antal főkéncellárnak Bécsből a főispánhoz s annak útján hozzá az alispánhoz intézett leiratot, hogy öfelsége parancsa szerint a megyei bizottmány végkép felosztaltatik és annak újbóli átalakítása és a rend helyre-állítására végett Pinkovits Ágoston királyi biztossá neve-ztetett ki.

E leiratot a tisztikar „fájdalommal” veszi tuda-másul s elhatározza:

Tekintve midőn a megyei bizottságot végkép meg-szűntetik, ugy az alkotmányos tisztviselő elveszti alkot-mányos erős jogalapját s a tisztikar lemondva hivataláról a családi életbe visszavonul, semmint az abszolutizmus eszközevé váljon.

Tekintve azonban, hogy a rögtöni visszavonulás által a közbiztonság és a rend veszélyeztetve talánna lenni, a tisztikar november 1-ig hivatalát viselni fogja, azou hozzátevéssel:

1. hogy oly ügyek, melyek a közre nézve fontosak és melyek a megyei bizottság hatáskörébe tartoznak, addig, míg a régi megyei bizottság vissza nem állítat-tik törvényes állás és jogaiba, tárgyalás alá nem fog vétetni;

2. oly ügyekben, melyek a megyei bizottság által egyszer s mindenkorra a tisztviselőkre bizza lettek, a tisztviselők ezen nehéz időben is el fognak járni, de min-denben a törvény által kiszabott övény útján, s végre

3. a megyei bizottmány felosztalása miatt kérvényt fog a legmagasabb trón számolya elé juttatni, melyben ezen törvényellenes rendelet szülte visszás helyzet meg-szűntetését fogják kérni; a megye közönségét pedig tudatni fogják, hogy mint a megye alkotmányos tiszt-viselői az abszolutisztikus hatalomnak sem eszközül, sem takaróul soha szolgálni nem fog és a fejetlenség gyzásos következményeinek elhárítása tekintetéből f. évi novem-ber 1-ig alkotmányos alapon tartja meg hivatalát és azontul csak ugy, ha a végkép felosztaltott megyei bi-zottság alkotmányos jogaiba visszahelyeztetik.

Ezen nagyfontosságú határozatot néhányank kivé-telével az egész tisztikar elfogadta.

Majális. A zombori szerb nőgyűlés majálisa vasárnap tartott a „Sikaró“-ban. Tekintettel a kedvezőtlen időre, a közönség csekély számban jelent meg, de a jelen voltak mindazonáltal vidáman és jól mulattak.

Eljegyzés. Nemes militicsi Allaga István, nemes-militicsi Allaga Ottó bajai ügyvéd és földbirtokos fia eljegyezte Lőrinczy Flóra kisasszonyt.

Bérmálás Rigyicán. Rigyicáról írják: Rigyicán június 6-án volt a bérmálásra érkező püspöknek a fogadtatása. A határnál fogadta Szutrély szolgabíró és Grosser Géza községi jegyző a községi előjáróság és több községi képviselő kíséretében. A községbe való bevonulás oly meghatározó és nagyszerű volt, hogy a lakosság emlékezetéből sokáig nem fog elmosódni. A nagy kastélyllyal szemben felállított és borostyánnal egészén bevont kettős diadalív, a lövész-egylet a zenével, a kettős kastély és a templomterem a csendőrség és rendőrség által, dacára a nagy néptömegnek fentartott rend, a diszlovakok és kocsi sokasága ritka látványt nyújtott a szemlélőnek és egy kath. püspökhöz méltó fogadtatást tüntetett fel mindenkinek szemében. A fogadtatásból hasonlóan imponáns volt a püspöknek községünkbeli való távozás is.

Nyilatkozat. Fölkértem a következő nyilatkozat közlésére: Tekintetes szerkesztő ur! Mennyire igaz, hogy a szántóval sokacokat nem a meggyőződés vezette a gör. kel. egyházba, bizonyítja a következő eset, mely a napokban szórul-szóra így történt meg: Sulyos betegségben fekvő sokac férfit hívta, ki szintén elhagyta a kath. egyházat és a gör. kel. egyházba lépett; azért hívatott, hogy halálos ágyán kibéküljön az általa csak nem rég elhagyott egyházzal és a baldoklók szentségeit felvegye. Minthogy huzamos betegsége miatt a törvényes formáknak nem tehetett eleget, betegágyán tanuk előtt kijelentette, hogy ballépését szívből bánja és kért, fogadjam vissza a kath. egyház kebelébe. Kérését természetesen készséggel teljesítettem és neki a szentségeket kiszolgáltattam. A szentségek felvétele után ismét 6-7 tanu jelenlétében azon óhaját fejezte ki, hogy elhalálozása esetére ne a gör. kel. egyház lelkesze, hanem én temessem őt el. Az ember e hó 7-én este meghalt. Másnap reggel rögtön értesítettem a gör. kel. lelkeszt, hogy a megholtat több tanu előtt, kiket névszerint felsoroltam és jelenlétében kifejezett óhajához képest én szándékozom eltemetni és kértém, hogy ezen bejelentésemet szívesen vegye tudomásul. Értesítemre csakhamar megérkezett a válasz a gör. kel. lelkesztől, amelyben tudomásomra adja, hogy miután az elhunyt a törvény által megkívánt formáknak eleget nem tett, értesítemet tudomásul nem veheti és hogy ő fogja a megholtat, törvényszerinti hivat eltemetni. A botrányos jelenet elkerülése végett megnyugodtam abban, hogy a megholtat a gör. kel. lelkeszt temesse, de hogy a megboldogult óhaját is legalább némiképen teljesüljön, Odry Lajos káplán ural és kath. híveinkkel a temetésen megjelentem és egy-szerűen a temetési menethez csatlakozva minden egyházi jelvény nélkül őt a temetőbe kísértem. Ez a való tény. Ugy tudom, hogy még a halálra ítélt bűnösnek is utolsó, a tisztességgel nem ellenkező és terjeszthető kívánságát figyelembe szokták venni. Hát a gör. kel. egyház lelkesze, hogy lehetett oly erőszakoskodó és szivtelen, hogy az elhunytak végső óhaját oly ridegen elutasította? és magát a temetés végzésére az elhunytak élete utolsó napjaiban és perceiben, valamint még ez idő szerint gör. kel. nevének határozottan kifejezett tiltakozása dacára feltolta?! Erős bennem a meggyőződés, hogy a kath. szent ügyünknek a gör. kel. lelkeszt ez erőszakoskodása semmit sem ártott és hogy az egyház ként nagyobb részében jó lelkű sokac nép előbb-utóbb ki fog ábrándulni és félrevezetőitől elfordulni. A nagy közönség pedig ez egyszerű tényből ismét megítélheti és a maga valódi értékére szállíthatja le a szerb lapok által a szántóval sokacoknak a gör. kel. egyházba történt átvételekor oly fenn hirdetett diadalt. Fogadjon tekintetes szerkesztő ur igaz tisztelettel nyilatkozatát, melylyel maradtam Szántóváron, 1899. június 11-én. Alázatos szolgája Czár András, plébános.

A jobb hazafiak a köztgyegek elől a családi életbe visszavonultak, míg sokat az ambíció és a megélhetés szükségére készítették a nemzetellenes rendszernek segítségét nyújtani, mely annál fájlalóbb volt, mivel a nemzeti aspirációk beköbe verése ép ezen magyarok által történt sokszor csupa tulbuzgóságból.

Az országgyűlés feloszlásával egy a provizórium bebozátván, 1861-1867-ig Pálffy Mór gr. helytartó és Forgách Antal kanclár által — az alkotmány felfüggesztése mellett — kormányoztatott Magyarország, míg nem az 1866-ik évi porosz- és olaszországi háború szerencsétlen kimenetelének hatása alatt létrejött 1867-ben Ausztria és Magyarország közt a kiegyezés, mely az országnak alkotmányos jogait részben visszaadta, köztük a megye önkormányzati jogát is, bár azt sok tekintetben korlátozta. Megnyiták ismét a megye termei, szabad gondolkodás mellett szabad lett a szó.

A magyar alkotmány — mely fel volt függesztve — ismét érvénybe lépett és Magyarország, mint politikailag önálló állam, az európai hatalmasságok által is el lett ismervé. Az 1848. törvények részben szentesítve lettek a megkoronázott és az alkotmányra megesküdt magyar király által és így az anyai jeleséink és honfiaink vérén szerzett szabadság, testvériség és egyenlőség, mint felvilágosult századunk vezéreszméi országunkban is 28 kiuteltjes év után diadalra emeltettek.

A vármegyékben lefolyt 1860-61. évi mozgalmak bebizonyították, hogy a sivár nemzetirtó 11 év nem bírta kitörölni a nemzet kebléből alkotmány iránti mély érzetét és hagyományos ragaszkodását, hogy történelmi jogon neki van egyedül létjoga ezen anyai mátyrok vérével megszentelt földön élni, azt hazájának ismerni és Magyarországnak nevezni. Ezen alkotmányos mozgalmak egy szebb jövőnek előkészítői voltak; a sárban fektet Magyarországot fölemelték, új életet leheltek belé, melyet a zord idők fagyos szele annyira elhervasztott.

És mindent a vármegyék tették! És a sok között ott volt — nem utolsó helyen — Bács-Bodrogh vármegyénk is honfiával, kik fölemelték szavukat a nemzetünk elnyomással fenyegető sötét időkben. És ezért az utódok kegyelme és hála — a honfiai érények leg-szebb jutalma — illeti meg őket!

Keszler János büntgye. A napokban hirdették ki Keszler János, a sikkasztó kir. aljárásbíró ügyében a szegedi kir. ítélőtábla ítéletét, amelylyel az a zombori kir. törvényszék ítéletét indokainál fogva helybenhagyja. Keszler Jánost annak idején a zombori kir. törvényszék öt évi fegyházra ítélte.

Pályázat. A szabadkai kir. törvényszéknél aljegyzői állásra pályázat van hirdetve. Pályázati határidő 2 hét.

Kirándulás. A bajai állami tanítóképző intézet ifjusága folyó hó 7-én Mohácsra rándult. A tanárkar vezetésével a szegedi kir. ítélőtábla ítéletét, amelylyel az a zombori kir. törvényszék ítéletét indokainál fogva helybenhagyja. Keszler Jánost annak idején a zombori kir. törvényszék öt évi fegyházra ítélte.

Vig élet a Sikara erdőben. Szombaton hangos volt a Sikara erdő, városunknak ez a kellemes kiránduló helye. A zombori kaszinó egyleti dalárda elhatározta ugyanis, hogy a télen megtartatni szokott házestélyeket ezennel a nyári hónapokban is megtartják, és pedig minden hónap első szombatján. Az első ilyen házestély most szombaton volt. A dalárdisták s azok családai ugyszólván teljes számban megjelentek, vendégeket is hozva magukkal. Már a kora délutáni órákban kirándultak s az erdő csakhamar hangos lett a vig kacajtól, pajzán nevetgeléstől. A madarak énekével versenyezett a dalárda leányainak kellemes danája. A délután különféle társas játékokkal, sétával stb. telt el. Este 7 órakor az egész társaság vacsorához ült s vacsora után táncra perdtül a vidám sereg. A kellemes multság éjfélkor ért véget, a midőn is az egész közönség hazatért.

Apagyilkos. Komáromi Kristóf petrovszellői lakos lakodalomban volt a napokban, délben hazament, hogy körültekintsen s midőn azt látta, hogy mostoha fia még akkor sem hajtotta ki a lovakat a legelőre, dűbbe jött, majd arcul ütötte s egy doronggal mellbe ütötte fiát. Ezen a mostoha fia annyira felháborodott, hogy bicskát rántott s apja szívébe szurta, ki nyomban meghalt.

Műkedvelői előadás. A bajmoki kereskedő ifjak folyó hó 10-én műkedvelői előadást rendeztek, a mely kiválóan sikertült. Csepreghy „Sárga csikó“-ja került színpadra.

Csöd. Bugarszki Athanaz zombori bejegyzett fő-főskereskedő ellen a csöd a zombori kir. törvényszék által elrendeltetett. Bejelentési határidő június hó 30.

Betörések. Biztos forrásból vett értesítéstünk szerint a múlt héten elkövetelt betörés tettesének buzdó rendőrségünk már nyomában van. A folyamatban levő nyomozás és vizsgálat érdekében azonban egyelőre bővebb részleteket nem közölhetünk. A vizsgálat befejezte után részletes tudósítást hozunk.

A Ferenc-csatorna részvénytársaság közgyűlése. A Ferenc-csatorna részvénytársulat tegnapelőtt tartotta meg Türr István tábornok elnöke alatt 27-ik évi rendes közgyűlést. A közgyűlés elfogadta az igazgatóság javaslát, hogy az 182.523 korona 12 fillér nyereségből az elsőbbségi kötvények tulajdonosainak egy százalék mint osztalék fizetessék ki. A fennmaradó összeget új számlára előírták. A felmentvény megadása után a napirenden levő választásokat az igazgatóságba és a felügyelő bizottságba megejtették. Lévy Lajos orsz. képviselő lelkes szavakban köszönetet mond Türr tábornok elnöknek a csatorna ügyében kifejtett fáradságtalan és sikeres tevékenységéért és indítványozza, hogy ugy neki, mint az igazgatóság tagjainak és a tisztviselő karnak a közgyűlés halálját és elismerését jegyzőkönyvileg kifejeztessék. Türr tábornok meghatortan mond köszönetet azért az elismerésért, mely iránta kifejeztetett, utal arra, hogy a vállalat helyzete most már tetemesen javult azáltal, hogy a csatorna Tisza torkolatának O-Becseré való áthelyezése a befejezéshez közeledik. Szóval reményli, hogy az ő életének egyik kedvenc eszméje, mely mellett szóval, írásban és tettel agítált, t. i. a vizutak kifejlesztése ezután magyarországon is nagyobb lendületet fog venni.

Felülkötés. A zombori gimn. tanulók által f. évi jun. 8-án tartott tornaverseny alkalmával következők fizettek fellül: Györfly Géza 2 frt, Vértési Károly 1 frt, Szondy Mátyás 60 kr, Városvy László 20 kr, Tóth Béla 20 kr, Zsombory István 10 kr, Margalits Ede 50 kr, összesen 4 frt 60 kr. Fogadják a felsorolt t. c. urak áldozatkészségükért a tanulók mély köszönetét. A gimn. igazgatóság.

Halálozás. Özv. Gombárovits Pálné sz. Adám Antónia folyó hó 8-án életének 79. évében elhunyt. Temetése folyó hó 10-én délután nagy részvét mellett ment végbe.

Jégeső. Csávoly és Felső-Szent-Iván községekben mult szombaton óriási jégeső volt, a mely a vetéseket teljesen tönkretette. A kár kiszámíthatlan nagyságu.

Választmányi ülés. Bács-Bodrogh vármegyéje történelmi társulata f. é. június hó 15-én (csütörtökön) délután 4 órakor választmányi ülést tart. Az ülés tárgysorozata: 1. Új tagok beválasztása. 2. Az időkben felmerült ügyekről jelentés. 3. Intézkedés a könyvvásárlások ügyében. 4. Intézkedés az ásatások felől.

Évzáró vizsga. Borsódról írják: A borsódi róm. kath. elemi népiskola növendékeinek vizsgálatát a lelkes-igazgató elnökelete alati, Bun Gyula, Latinovits Lázár, Pilaszánovits Péter és Vancsura Antal jelenlétében e hó 7-én a délelőtti órákban folyt le, mely a kevésbé kedvező iskolázatási viszonyok mellett is, melyek között a nagyrészt 2-5 kilométernyire fekvő pusztákon lakó tanulók élnek, kitűnő eredményt tüntetett fel, mely Fehérváry Sándor kántortanító fáradságtalan ügybuzgalmáról tanuskodik. A tanítványok mindegyike nemcsak a tanító, hanem a jelenlevők kérdéseire is minden az illető évfolyamnak megfelelő tantárgyból nem egyszer, hanem többször és pedig mindannyiszor jelesen megfelelt. A jelenlevők, kik az iskola ügyekben való szakértelmükkel bátran dicsekedhetnek, a tanítót a feltüntetett kitűnő taneredményért örömmel és hálásan üdvözölték azon reményben, hogy tanítványait, mint eddig, ugy ezután is annyira jól nevelni és oktatni fogja.

Értesítés. A gőzgépeket és kazánfűtőket vizsgáló zombori bizottság f. évi június hó 27-én fogja legközelebről vizsgálatat tartani a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében. (Megyeház.) — A vizsgálatra jelentkezni óhajtok, kellően felszerelt folyamodványokat, a m. kir. államépítészeti hivatalhoz intézzék. A vizsgálatra jelentkezőknek igazolniuk kell: 1. hogy a 18. élet-évet betöltötték, (ifjabb egyének keresztlevéllel); 2. hogy magyar honossággal bírnak; 3. hogy erkölcsileg kifogástalan életűek, (a 2. és 3. alattiak azonban bizonyítványba is foglalhatók); 4. hogy fűtött kazán, illetőleg dolgozó gőzgép mellett, gépész felügyelete alatt legalább hat hónapon át dolgoztak. (Az erről szóló magánbizonyítvány az előjáróság által is megerősítendő.) — Egyuttal arra is figyelmeztetnek a jelentkezők, hogy a gépészjelöltéktől az állam hivatalos nyelvénél oly mérvben való ismerete kívánatik meg, hogy a kiadott kázantgyi rendeleteket teljesen megérthessék; magyarául olvasni, írni, beszélni tudjanak. A kazánfűtőjelöltéktől csak az állam nyelvénél megértése s a számok olvasása kívánatik meg.

Bicikli-tolvaj. Bodonyi Ferenc Apatinban alkalmazásban volt péklegény Krámer Ferenc itteni tanító biciklijét magához vette, hogy azt javítsa és azzal megszökött. A csendőrség azonban nyomába akadt és őt Dárdán nyakoncsipte s a bicikkel együtt az apatini kir. járásbíróhoz kísérte.

Vármegyénk selyemtenyészése 1898. évben. Bezeredy Pál országos selyemtenyészési felügyelője megküldte lapunknak Magyarország selyemtenyészése és selyemipar állapotáról az 1898. évre szerkesztett jelentését. A jelentésből kivesszük a következő vármegyénket érdeklő adatokat: a selyemtenyészés és szederfa tenyésztésére vonatkozólag 1898. évben a selyemtermelő családok száma 28730; termeltetett az egész vármegyében 453879 kgr. 70 dk. selyemgubó; a termelők keresete a termelt gubók után 359849 frt 7 krt tett ki. Az intézett kiosztott vármegyénkben 1898. évben 548 liter szedermagot. 868772 drb 2-3 éves szederfacsemetét, a községek kiültettek 41951 drb szederfát, végleges helyre kiültetve lett 43704 szederfa.

Kérélem. A bács-gyurgyevői gör. szert. róm. kath. hívektől vettük a következő felhívást: Keresztény polgártársak! XIX. század alkonyán vagyunk. Egy új század virrad reánk! Mennyi reménységgel, mennyi kívánsággal léptünk ebbe be! Vajjon hány valósul meg ezek közül? De a mi reménységünknek, a mi kívánságunknak, mely egy szerény templom fölépítésében kulinál, meg kell valósulnia, mert e szent cél kivételében keresztény polgártársaink, kikhez ezennel fordulunk, cserben nem hagynak minket! Szűlközsegeinkből elszegényedés végett ide szakadt szegény ruhán gör. szert. róm. kath. telepesek vagyunk, kik 20 éve már, hogy egy régi házból átalakított rozoga imaházban gyülekezünk isteni tiszteletre. Ez imaház is már bedőléssel fenyeget, új helyiségről kell gondoskodnunk, és hogy ennek legalább templomi alakot adhassunk, a t. c. keresztény polgártársainkhoz fordulunk segítségért, mivel ezt saját ereinkből felállítani nem bírjuk. Akár milyen csekély, csak ezamos legyen az alamizna. A templomunk is csak apró, de számos téglából készült felépül. Mindazon polgártársak, kik akár milyen csekély összeget templomunk céljára adakoznak, minden isteni tiszteletnél szertartásunk szabta imáinkban befoglatatnak, valamint azon mindkét szertartásu hitosorsainknak, kik legalább tíz forintot adakoznak, templomunkban egy beramázott emléklapon az emléke neveikben megörökítettik, hogy azt halás utódaink is mindenkor áldhassák. Polgártársak! Ne zárjátok sziveiteket, kezeiteket a szűlközök előtt, kik Istenháznak felépítését tűzték maguknak célul, de kik e célt a ti segítségetek nélkül meg nem valósíthatják. A hány fillér, annyi lesz e század végén bevettelt termékeny magzem, melyből bőséges áldás fakad majd az új században az adakozókra! Az egybegyűlt pénzt kerjűk az alább irt plébániai hivatalhoz bektülni. Bács-Gyurgyevón, 1899. május havában. Teljes tisztelettel Vrečko János, világi elnök. Ifj. Labos Endre, gör. szert. róm. kath. plébános, hitközségi elnök. Munkácsi Mihály, Hardi János, egyházi gondnokok.

Pályázat. Az újvidéki kir. törvényszéknél több napidijas állás betöltése végett szép és jó írásu egyének ideiglenes alkalmazást nyerhetnek.

Bátor életmentő. A napokban Palicson a szabadkai első nőgyűlés által rendezett s kitűnően sikerült tüneménynek egy majdnem végetességé vált szerencsétlenség volt az epizódja. A Palics tavába mélyen benyúló mólón estefelé sűrű tömegben állott a nép s a csónakázók lampionokkal díszített csónakjaiban gyönyörködött, midőn egyszerre nagy zaj és sikoltászás hallatszik a móló széléről. Egy ur annyira belemertült a nézésbe, hogy egy helytelen lépés következtében a móló széléről a party tóba esett. Úszni nem tudott s már-már alámerült. A part szélén főleg asszonyok s úszni nem tudók voltak, senki sem mert utána ugrani, hogy a szegény vergődőt kimentse, míg végre egy suhanc neki-gyürkötött s beleugrott a tóba; de a szegény kapaszkodó faldoklóval nem bírt s a mentésre sietőt is utána huzta. Ekkor Göncei Károly tekintélyes óras belevetette magát a tóba s nehéz küzdelem után mindkettőt kimentette s a partra huzta.

Villamos vasút Baján. Deusch S. és Lederer Rezső budapesti mérnökök és építési vállalkozók a kereskedelemügyi miniszteriumtól előmunkálati engedélyt kértek egy Baja város területén létesítendő gőz esetleg villamos üzemű vasútra.

Szenzációs válpör Bezdánban. Bezdánból írják lapunknak: A cikk címe „válpör” — nohát az is volt az, melynek végtárgyalása megtartott folyó hó 6-án, kedden, a dalárda teljes tésével. A dolog lényege t. i. az, hogy az „Olvasóköri dalárda” elvált az ő hitese társától, az olvasókörtől. De ne tessék ezt kérem úgy érteni, mintha csakugyan elváltak volna egymástól, mert ezen elválás tulajdonképpen csak — hogy is szokták mondani? — no igen „asztaltól” váltunk el. Egyébként pedig maradunk örök büségben. Elválásunk tehát annyiban áll, hogy ezentúl magunk fizetjük az adósságainkat, persze ha bírjuk. Ugy-e szép törekvés? Hasonló jó szándékért de sok hitelező adna „zviki pusztit” némely honfitársunknak! — Mi tehát a nélkül, hogy az olvasókörtől elszakadtunk volna, választánk magunknak elnököt, alelnököt, pénztárnokot (ennek ugyan ma még semmi dolga sincs!) jegyzőt és könyvtárost, a kik hivatva lesznek ezentúl a dalárda belügyeit önállóan intézni. Lettünk pedig mindezt azon okból, hogy a testvéregecsültelet, az olvasókört anyagilag ne terheljük. Elhatároztuk, hogy pártoló tagokat szerzünk, a dalárda fenállását biztosítandó. Mindezen változásoknak nyelbítettése céljából összegyűlekeztünk tehát a keddi próbára és megválasztottuk a következőket: Elnök Csirszka Konrad, alelnök Czirfusz János, jegyző Bogyo Sándor, pénztáros Kuzman Miklós, könyvtáros Sneller Ernő. Elképzelhető, hogy mindez nem ment „szarazon”, s az egyhangú lelkesedéssel megválasztott tisztviselőket életére a karmester szokás szerint megragadta a zombori kaszinó-dalárda ajándékát, a mi ereklényket, s a ragyogó ezüstserleggel a kézben első sorban is megemlékezett a zombori kaszinó-dalárda elnökéről és a zombori daltestvérekről — felkösöntötte Csirszka Konrad elnököt és egyenként valamennyi tisztviselőt. Visszhang gyanánt Csirszka Konrad mondott szívből fakadó hangon felkösöntőt a karmesterre, annyi szépet és jót halmozva rá, hogy azt bizony a karmester meg is érdemelte.

Attérés. Csütörtökön délelőtt folyt le nagy ünnepek között Ladányi Mór ó-zivaci aliegyzög megkeresztelése, a ki az izraelita hitről a róm. kath. vallásra tért át s a keresztényben Ervin József nevet nyert. Az ünneplés szertartást Rakita László odaváló plébános végezte, a keresztapát pedig Piukovics József orszgy. képviselő vállalta el, a ki a reggeli órákban érkezett a közsébe. Dacára a képviselő kérelmének, a mely szerint a hivatalos és ünneplés fogadtatást mellőzni kérte, mert nem mint képviselő, hanem mint keresztapa jelent meg, mégis egész néparadat fogadta őt és szeretetteljes ovációkban részesült. A plébánosnál szállt meg s 1/2 10 órákor keresztifával elment a templomba, a hol a szertartásnak sok nézője akadt. A megkeresztelt legelső sorban is a róm. kath. hit és erkölestánból felelt a plébános által hozza intézett kérdésekre, majd ezután a hitvallást mondta el háromszor. Ennek végeztével következett a tulajdonképeni megkeresztelés a szokott módon. A szertartás végeztével a plébános magvas és magas szárnyalatu beszédet intézett a megkereszteltnek a róm. kath. vallásu magasztosságáról. Végül a plébános, a keresztapa és a megkeresztelt az oltár lépcsőn letérdelve az Ur imáját, az üdvözlést és az apostoli hitvallást mondták el hangosan. A szertartás végeztével Piukovics néhány helyen még látogatást tett, majd 12 órákor Zsupanszky Lyubomir közs. jegyzőhöz ment, a hol tiszteletére diszebed volt, a melyre 14-en voltak hivatalosak. Csak 5 órákor fejeződött be a lucullusi ebéd, a mikor is Piukovics elutazott, míg a többiek jó ideig élvezték a házigazda vendégszeretetét.

Mikor az öreg szerelme. Bajai levelezőnk írja: Hesszenberger Tamás 58 éves polgártárs vad házasságban élt egy nála jóval fiatalabb menyecskével, aki urát megunva, már három ízben faképnél hagyta. Most negyedszer határozta el a válást a hűtelen asszony és kijelentette, hogy ez egyszer végleg. Hesszenberger előbb könyörgött, hogy ne hagyja el, de midőn látta, hogy a könyörgés hiábavaló, fogott egy kétesövű pisztolyt és azt rástította az asszonyra. A lövés talált, de azért életben van még a hűtelen menyecske. Hesszenberger a kihallgatásánál azzal védekezett, hogy azért lötte meg a feleségét, mert nagyon szereti és félt, hogy elhagyja, ő pedig nem tud nélküle élni. Inkább haljon meg — kiáltott az 58 esztendő ember, minthogy más felesége legyen. Hesszenberger most a bíróság foglya.

Ritka becsületesség. Bizony ritka manapság az olyan becsületes ember, amint aminő Rápits János tavankuti lakos. Volt még egy kis buzája, eladta hát K. S. ottani gabona kereskedőnek, akin megessett az a tévedés, hogy öt métermázsza helyett hat métermázsza buzát fizetett ki Rápits Jánosnak. Mint e féle becsületes ember, olvasatlanul dugta ez zsebre a pénzt s ment haza. Otthon azután, mikor a pénzt olvasni kezdé 8 frt 80 krral, egy métermázsza buza árával többet olvasott. A becsülete meg nem engedte, hogy ezt a pénzt valahogyan magánál tartsa. Visszafordult K. S. kereskedőhöz és hűségesen visszaolvasta neki a 8 frt 80 krt.

Szerelmes versenytársak. Kókai Pál és Tóth Márton bajmoki legények régtől fogva versyeznek közös ideáljuk kegyéért, meg kezeért is. E nemes versenységnek több vasárnapi csete-páté volt már az eredménye, de eddig ártatlanul végződött valamennyi küzdelem. És a verseny tárgya nem döntött, hogy véget vessen a küzdelemnek, a mi csak hevithette a versenyző szerelmecskéket. Végre a mult éjjelek egyikén lefolyt a döntő ütközet. Egyik is, másik sulyosab sebeket kapott már a harcban. — Ugy látszik, hogy Kókai unta meg először a sebeket, mert előkapta revolverét, jó távolra meghátrált s onnan küldte golyóját Tóth Márton hasába. Hogy miért, miért nem, de a szerencsés véletlen úgy akarta, hogy a golyó a legény bórén megakadon. Így nem lett baja a hason lött versenytársnak. Mintha csak ő lenne praedestinálva az ideál kegyére és kezére.

Allatias férj. Bajmoki levelezőnk ír nekünk egy ilyen mintapéldányról. E hó 5-én délután — írja tudósítónk — Stigler János bajmoki lakos istállójában összekocant a feleségével. Hogy a férj felsőbbségét kézzel foghatóan is bebizonyítsa, felkapta a közelében heverő lapátot s úgy vágta fejbe hiteztársát, hogy az menten összeesett. Minthogy azonban az ütésre eszméletét még nem veszítette el, sivalkodni kezdett. Sivalkodására a szomszédokból segítségére rohantak Hajnal Mihály és Molnár Antal, a kik a még mindig dühöngő férj kezéből kicsavarták a lapátot s őt magát a csendőrség elé vezették. Az asszony veszélyesen beteg. Stiglerrel azt híresztelik, hogy az eszében meghibbant.

Lódiázás. A Bács-Bodrogh vármegyei gazdasági egyesület 1899. évi június hó 25-én Bács-Topolyán lötenyésztési jutalomdíj-osztást rendez, a melyhez az egyesület minden tagját és a lötenyésztés ügye iránt melegen érdeklődő nagyközönséget is tisztelettel meghívja. Pályázhat minden Bács-Bodrogh vármegyei, Baja, Szabadka, Zombor és Újvidék városi tenyésztő, ha bélyegtelen hatósági bizonyítvánnyal igazolja, hogy az egy évnél fiatalabb csikóval bemutatott anyakancsa a csikó születése előtt már sajátja volt, illetőleg hogy az elővezetett 3 éves kancacsikó, 1—2 éves méncsikó és mén az ellés idejében birtokában volt kancától származik és általa neveltetett. Az elővezetett lovak megbírlását, valamint az odaitelt díjak kiosztását a gazdasági egyesület lötenyész-bizottsága eszközözi. A pályázók kötelesek a kijelölt nap reggeli 7 órájáig lovaikkal a helyszínen megjelenni és a hatósági bizonyítványt bemutatni. A bírlat és a díjak kiosztása az összejárást követően. A díjak pénzbeliek (aranyban) és oklevelek. A tehetősebb tenyésztő csak oklevél-kitüntetésre számíthat. Díjak: I. Sikerült szopós vagy évesnél fiatalabb csikóval bemutatott anyakancsa számára, melyek jól ápolt, erőteljes állapotban vannak és a jó tenyészkancaik kellékeivel bírnak: 1. díj 50 korona, 2. díj 40 korona, 3. díj 30 korona, 4. díj 20 korona, 5. 5 drb díj 10 korona. II. Három éves kancacsikók számára, melyek kitűnő tenyészképességet ígérnek: 1. díj 40 korona, 2. díj 30 korona, 3. díj 20 korona, 4. 4 drb díj 10 korona. III. Egy és két éves kancacsikók számára: 1. díj 30 korona, 2. díj 20 korona, 3. 4 drb díj 10 korona. IV. Egy és két éves méncsikók számára: 1. díj 30 korona, 2. díj 20 korona, 3. 4 drb díj 10 korona, V. Három évesnél idősebb ménék számára: 1. díj 30 korona, 2. díj 20 korona, 3. 3 drb díj 10 korona.

Gyilkossági kísérlet. Szabadkán Mezei Adolf és Szilassi Mór dr. orvos egy házban laknak a Petőf utcában. Szilassi Mór dr. házat épített s a bádogos munkát nem a vele egy házban lakó Mezei Adolf bádogossal, hanem házi bádogossal, Fogel Zsigmonddal csináltatja. A napokban délelőtt Fogel bádogos ellátogatott Szilassi orvoshoz, hogy vele az építésre vonatkozó egy-két dolgot megbeszéljen. Alig lépett be az orvos lakásához vezető sötét sikátorba, a mikor Mezei Adolf és inasa orvul megtámadták és éles vasszerszámokkal a testén több helyen súlyosan megsebesítették. Hogy egyéb baja Fogelnek nem történt, ezt csak annak közömbösi, hogy a dalakodás zajára többen elősiettek s a dühöngő Mezeit és társát lefogták. Szilassi dr. ez egyszer bádogosának vizum repertumot állíthatott ki, melyek árát a házi bádogos helyet a házban lakó bádogos fogja megfizetni.

Aszfaltban sült vesepecsenye. Városunkban az aszfaltozással egyidejűleg a szakácsművészetben bizonyára korszakot alkotó új fölfedezést tett egy gourmand. Knipl Gáspár jóhírnevű vendéglős, a „Csitaonica” bérlője, lepte meg ezzel városunkat. A vesepecsenyét a napokban nem a takaréktűzhelyen, hanem magában az aszfaltban sütötte meg. A húst a szükséges ingredecenciákkal ellátva, kellőképen fűszerezve és megszírozva papírosba csomagolta és zsinórral átkötve a katlanban olvadó forró aszfaltmasszába dobta, mely azt teljesen elborította. Mindenki kíváncsian leste a kivétel pillanatát. Egy jó negyedóra után az aszfalt munkás hatalmas lapátjával kiemelte a csomagot és csodák-csodája a papír legöngyölítése után a legszebb vesepecsenye mosolygott a nézőre. A felfedező megkínálta vendégeit és mindenki konstatalta, hogy a vesepecsenye ritka jóságú és izletes, akár csak a takaréktűzhelyen sült volna meg, sőt az új találmány iránt érdeklődők azt állították, hogy sokkal jobb az aszfaltban, mint a tűzhelyen sült vesepecsenye. A feltaláló elhatározta, hogy az étlapon ezentúl lében sült vesepecsenye helyett, aszfaltban sült vesepecsenye lesz. Az első találás napját Knipl Gáspár külön fogja tudatni az érdeklődőkkel.

Beleesett a mészgödörbe. Staszni J. bácsalmási mészáros 4 éves kis leánykaja egy épülő ház udvarában több társával játszva, a gondatlanságból nyitva hagyott mész gödörbe bukott. A forró mész a kis leány egész testét össeégezte, úgy hogy életben maradásához kevés a remény. Az építőmestert felelőségre fogják vonni.

CSARNOK.

MELYIK AZ IGAZI? . . .

Írta: Lachowicz Ákos.

. . . Felejteném, de mint egy kínos álom végső benyomása, lelkemre nehezül, örökké velem van, nem tudok tőle szabadulni. Most, mikor e sorokat papírra vetem, a mardosó emlék sturgeti kezem, a fekete betűk összefutott tömege közt vizióként vélni látom őt, az ő emléket, a régmúlt idők letűnt boldogságának utolsó foszlányát, az arcot, az angyali mosolygót tekintet, a kedves termetet — csak egy képet, egy álmot az ifju szerelem tündérkorából.

Korán árvaságra jutottam. Nem éreztem a szülői szeretet melegét, nem volt a kinek a szive megdobogott volna értem. Alig ismertem valakit. Mikor iskoláim felső osztályaiba jutottam, szabadabb életünk volt, egyszer bálba mentünk. Én nem tudtam táncolni. A párok vígan lejtettek és én sokáig el tudtam őket bámulni — milyen szépek is voltak. A zene megállt és a fiatalok vidám csövegéssel sétálgattak a teremben. Egy felítőnő csinos leánya véletlenül, vagy akarva, leejté előttem táncrendjét. Zavarodottan vettem föl és udvarias hajlongások közt nyujtottam át.

Mintha a szívembe nyilalt volna valami. Többé mást nem néztem, az ő kedves alakját kerestem mindehütt és mikor baza kértltem, szivem mintha másképp vert volna, szomorúságom eltűnt és társaim méltán bámulhattak rajtam a nagy változást. Ettől kezdve szívesen sétáltam a kis város utcáiban és boldog voltam, ha véletlenül vele találkozhattam. Egy alkalommal hazakísértem. Ő behívott hozzájuk és ez időtől kezdődött szoros barátságunk. Egy érzés, egy még soha nem érzett valami lapodzott szívembe és mintha a nagy Isten, aki eddig nem engedte, hogy értem szerető sziv dobogjon, a ki nem adta meg azt az örömet, hogy rám valaki szeretettel gondoljon, a mi ifju sziveinkbe, forró vértünk ltktető árjába bele plántálta a tisztá, a legártatlanabb szerelem első csirját. Nem éreztem már tűresnek a világot,

örültem az életnek és boldog, nagyon boldog voltam. Eddig csak a poéták ömlengő soraiban olvastam a szerelemről, de nem értettem, mi az — most az én szívem érezte, amiről a költők énekelnek. De semmi sem örök!

Utott a válás órája és nekem el kellett távozni tőle. Föl kellett mennem a nagy fényes városba, hogy tanulmányaimat befejezzem. A bucsuzásnál megfogadtuk, hogy nem felejtjük el egymást, itt lesz az idő és én visszajövök érte, hogy soha többé el ne váljunk egymástól.

Sokat tanultam, küzdöttem, de biztatott, lelkesített az ő képe, tudtam kiért fáradoz, kiért szenvedek és ha lelkem gyakran elszomorodott, hogy tőle válni kellett, arcképe előtt öntém ki keservesemet és az ő szelid szeme oly biztatón tekintett rám, erőt, kitartást öntött csüggedt lelkembe . . . küzdj, fáradj ifju, hogy megéremeld a boldogságot!

Iskoláimat bevégeztem és szép, fényes állásba jutottam. Most elérkezettnek véltam az időt, hogy lelkem legőbb vágyát teljesítem. Lentaztam hozzájuk. Anyja fogadott, ki mint régi kedves ismerőt igen szívesen látott. Sokáig beszélgettünk, de nekem mihamar föltűnt, hogy róla egy szót sem emel. Végre türelmemet vesztve kérdeztem, hol lehet, merre mulathat ő, mily kár, hogy nem találtam itthon, hisz . . . — de a mama kőbezsakitott és egész érdeklődően mesélte, hogy leánya mily boldog és férjével épen egy bete, hogy fürdőzni ment . . . Ezután már nem emlékszem, mit beszélünk, de hamar távoztam, futottam, rohantam az állomásához, hogy minél előbb otthon legyek. Mikor a zakatoló vonat robogása félálomba ringatott, fásult lelkem előtt megjelent ő, de nem ismertem rá, a tündérkép szétfoszlott és a vezető éles füttye ébresztett föl merengésből. Kiszálltam és magánkivül kerestem föl lakásomat.

Sokáig nem tudtam mitévő legyek, mi lesz velem. Az a leány, akiért éltem, akiért küzdöttem, fáradtam, el tudott felejteni, elhagyott, hűtelen lett . . . most itéljünk, milyenek a nők?

Fényesen berendezett, előkelő lakásban, pamlagomon végig nyujtódva, visszagondolok örömtelen életem folyására és ahol az alázatos szolgahad még tekintetem irányítását is parancsnak veszi, nem találok egy nyugalmas percet, hogy kinző emlékeimről megszabadulhatnék. Magasrangú társaságokba járok, a fényes bálokon szebbnél-szebb hölgyekkel ismerkedem meg, néha egyiket-másikat talán, de talán . . . óh, de nem, ez nem szerelem, a szerelem fája egyszer virágzik, az enyém már elvirágozott, „több tavaszt már nem remél!” A sok közül melyik volt az igazi?

És mikor egyedül maradvá visszagondolok első szerelmemre, a fak lombjainak susogását is megértem, azok is az én vesztett boldogságom beszélik egymásnak.

Szerkesztői üzenetek.

Katalni. Versét a közlendők közé tettük.
St. A. Debreczen. Ajánlatát szívesen vesszük.
Székely Huszár Bajnok. Tudósításait várjuk.
K. B. Kassa. Cikkeit felhasználjuk.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-üggyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

Meghívó.

A csantavéri takarékpénztár-részvénytársaság
f. évi június hó 29-én d. u. 2 órákor
a takarékpénztár igazgatósági tanácstermében
tartandó

rendkívüli közgyűlésére

a t. c. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az alaptörke 30000 frtről 50000 frtra való fel-emelése iránti határozat.
2. Basch Albert elhunyt igazgatósági tag helyének betöltése, vagy be nem töltése iránti határozat.
3. Az alapszabályok 44. §-ának módosítása.
4. Jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
5. Időközben alapszabályszerűen bejelentett indítványok.

Csantavér, 1899. évi június hó 11-én.

Az igazgatóság.

Megjegyzés: Az alapszabályok értelmében csak oly részvényes gyakorolhatja a közgyűlésen akár személyesen, akár meghatalmazottja által szavazati jogát, ki részvényeit még le nem járt szelvényekkel együtt, 3 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál letétbe helyezi.

Házladási hirdetmény.

A zombori általános ipartestület tulajdonát képező s Zomborban bánát külvárosban levő 221. ö. i. számú ház, mely főépületével a vásártéren, melléképületével a dob-utcában fekszik, szabadkézből eladó.

A vásártéren levő főépületben van 3 utcai és 3 udvari szoba, 2 konyha, — a dob-utcará szoló épületben van pedig 4 utcai szoba, 1 konyha, 2 faskamra, azonkivül 1 pince, 2 istálló és felszer.

Bővebb felvilágosítást ad

Frey Imre,
ipartestületi elnök.

Kihirdetés.

A filipovai anyakönyvi kerület alulírott anyakönyvvezető kihirdeti, hogy:

1. Kirehoffer József ki családi állapotára nézve nőden és a kinek vallása római katolikus, állása (foglalkozása) kömüves segéd, lakóhelye Kapanica, születési helye Filipova, ideje 1877. évi február hó 11. napja s a ki néhai Kirehoffer József és neje Pur Antalné azelőtt Kirehoffer Józsefné szül. Holeczhauer Anna fia.

2. Braunhofner Anna, ki családi állapotára nézve hajadon és a kinek vallása római katolikus, állása (foglalkozása) háztartásbeli, lakóhelye Kapanica, születési helye Szóna, ideje 1879. évi szeptember hó 2. napja s a ki Braunhofner György és neje néhai Filler Rozália leánya egymással házasságot szándékoznak kötni.

Felhivatlak mindazok, akiknek a nevezett házasságra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulírott anyakönyvvezetőnél (helyettesénél) közvetlenül, vagy a kifüggesztési helyi községi elöljárósága (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentsek be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni u. m.: Filipován, Szónán és a „Bácska” című lapban.

Kelt Filipován, 1899. évi június hó 5. napján.

Gyarmathy Ferenc,
anyakönyvvezető.

Hirdetmény.

A második kernyajai takaré- és segély-szövetkezet mint felszámoló cég igazgatósága közhírré teszi, hogy az egyesület **1899. évi március hó 30-án** kelt közgyűlési határozatával feloszlott illetve megszünt és hogy vagyonát felosztotta: a miért is felhívja összes hitelezőit és mindazokat, a kik a fenti szövetkezet ellenében hitelezői jogokat érvényesíthetnek, hogy ebbeli igényeiket érvényesíteni a jelen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított 6 hó alatt a törvényes következmények terhe alatt el ne mulasszák.

3—1 **Az igazgatóság.**

5872. sz.
tkvi 1899.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Vuits A. Miklós végrehajtatonak Morokvasits Neca végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő és Zomborban fekvő, a zombori 5329. számú betétben foglalt s Morokvasits Neca nevében álló A. 23967. hr. és 279. ö. i. számú ház és 326 □ öl beltelekre 400 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1899. évi július hó 17-ik napján délután 3 órakor** a zombori kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX-ik törvényeikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1899. évi május hó 29-én.
A zombori kir. tszék mint telegkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. tszéki bír.

963. szám.
kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Kis-Kér községben a rendőrzetnek más községben letti megválasztása folytán megüritt községi rendőrzeteti állásra alulírott elöljáróság ezennel pályázatot hirdet.

A rendőrzeteti állás évi 340 frt fizetés s 25 frt ruhaátalányul van javadalmazva.

Felhivatlak ezen állást elnyerni óhajtok, miszerint életkorukat, eddigi szolgálataikat s nyelvismereteiket, különösen a hivatalos magyar, nemkülönben a községben divó német nyelv tökéletes bírását igazoló okmányokkal felszerelt sajátkezűleg írott pályázati kérvényeiket alulírott elöljáróságnál **foljó évi június hó 30-áig** nyujtsák be.

Kis-Kér, 1899. évi június hó 2-án.

Korbai Pál, **Meder Ádám,**
jegyző. 3—3 bír.

4421. szám.
tkvi 1899.

Póthirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a zombori takarékpénztár végrehajtatonak Tápay Lajosné Veindl Ilka zombori lakos végrehajtást szenvedő elleni 261 frt 60 kr s járuléka iránti végrehajtási ügyében 3672. sz. a kibocsátott árverési hirdetményben a zombori 516. számú betétben foglalt Tápay Lajosné Veindl Ilka nevében álló A. I. 934/1. hr. 445. ö. i. sz. ház, 80 □ öl beltelek, 934/2. hr. sz. 44 □ öl kertre 1210 frt kikiáltási árban a telegkönyvi hatóság árverési helyiségében **1899. évi július hó 5-ikének délutáni 3 órájára** kitzított árverés az 1881. LX. t. c. 167. §-a alapján Schick Rezső végrehajtató érdekében is 100 frt tőke követelése és járuléka kielégítése végett megtartatni fog.

Zombor, 1899. évi április hó 19-én.
A kir. tszék mint telegkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. tszéki bír.

1155. sz.
kig. 1899.

Arverési hirdetmény.

Alulírott község elöljárósága közhírré teszi, hogy a község vadászati joga 1899. évi július hó 1-ső napjától számítandó 6 évi időtartamra haszonbérbe fog adatni. Az árverés **foljó évi június hó 25-én d. n. 3 órakor** a Nemes-Militics község háza tanácstermében fog megtartatni.

Az évi bérlet 30 frt s ezen összeggel fog az árverés megkezdetni.

Nemes-Militicsen, 1899. évi június hó 5. én.

2—1 **A község elöljárósága.**

3989. sz.
tkvi 1899.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Schrantz János végrehajtatonak Kóits Ráda végrehajtást szenvedők elleni 400 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, O-Szivacon fekvő, az ó-szivaci 645 számú tjkvben foglalt Kóits Ráda nevében álló A. 681/a hr. 594. ö. i. számú ház, 226 □ öl beltelek és 1694/a hr. számú 290 □ öl pót-kerre 459 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1899. évi július hó 3-ik napján délelőtt 10 órakor** O-Szivacon község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX-ik törvényeikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1899. évi április hó 10-én.

A zombori kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. trvszéki bír.

574. szám.
kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Tiszakálmánfalva községnél turesedésben levő rendőrzeteti állásra ezennel pályázat hirdettedik.

A rendőrzeteti évi fizetése a községi pénztárból havi utólagos részletekben kiszolgáltatandó évi 300 frt és a szabályszerű egyenruházat.

Ezen állásra pályázni szándékozik felhivatlak, hogy kérvényüket, eddigi szolgálataikat, erkölcsi magaviseletüket és egészséges állapotukat igazoló okmányokkal felszerelve alulírt községi elöljáróságnál **foljó évi június hó 28-áig** benyujthadják.

Kiszolgált csendőrök és altisztek előnyben részesülnek és 24 éven alóli illetve 60 éven felüli egyének nem pályázhatnak.

Az állam hivatalos nyelvén kívül a német nyelv szóbeli ismerete is megkivántatik.

Tiszakálmánfalván, 1899. évi június hó 7. én.

Weninger Mihály, **Lódi Mihály,**
közs. jegyző. 3—1 h. bír.

1939. szám.
kig. 1899.

Arlejtési hirdetmény.

Bács-Topolya község elöljárósága által ezennel közhírré tétetik, hogy Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának 250/közgy. 1898. számú határozatában foglalt felhatalmazás alapján 24486/alisp. 1899. sz. a. jóváhagyott egy római kath. kántorlak és egy tanító lak felépítésének arlejtése **foljó évi június hó 15-én délelőtt 10 órakor** a község ház tanácstermében összesen 5576 frt 66 kr o. é. szóval ötezeröttszázhetvenhat forint 66 kr kikiáltási ár mellett fog megtartatni.

Arlejtézők kötelesek az arlejtés megkezdése előtt a kikiáltási ár 5%-át vagyis 278 frt 83 krt a községi bírő kezéhez készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban letenni, — a vállalatot elnyerendő pedig ezen óvadékat 8 nap alatt 10%-os biztosítékká kiegészíteni tartozik.

Az arlejtési feltételek, egy a tervezet és költségvetés a rendes hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők.

Bács-Topolyán, 1899. évi június hó 1-én.

Jedlicska Mihály, **Fekete István,**
jegyző. 2—2 bír.

716. szám.
1899.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A dunaszekesői baloldali dunaárgat elzáró párhuzammú kiépítésével kapcsolatosan az 1899. évben szükséges 589-10 m³ földkiásás létesítésének 6483-0 m³ kőtörmelék, valamint 26155-38 m³ kőanyag szállításának és beépítésének vállalatilag leendő biztosítására **1899. évi június hó 26-án délelőtt 10 órakor** a zombori m. kir. folyammérnöki hivatalnál zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

Az építési feltételekre és a megkötendő szerződésre vonatkozó összes adatok, valamint a benyujtandó ajánlatok mintája alulírt hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zombor, 1899. évi június hó 4-én.

2—2 **M. kir. folyammérnöki hivatal.**

Földeladás.

Néhai Wény Márton hagyatékához tartozó, Zombor város határában, a várostól 4, illetve 5 kilométer távolságban fekvő:

I. 33 katasztrális hold szántó, a „Sikara” dűlőben, közvetlenül a zombor-apatini műút mellett,

II. 56 katasztrális hold szántó, a „Sikara” dűlőben, közvetlenül a zombor-apatini műút mellett,

III. 270 katasztrális hold szántó és kaszáló, a megfelelő jó karban tartott gazdasági épületekkel, a parkban urilakkal, a „Sáponya” határ részben, az alföld-fiumei vasút mellett eladó.

Venni szándékozóknak közelebbi értesítést ad az eladással megbízott végrendeleti végrehajtó

Krieg Béla,
Apatinban.

2—1

2404. sz.
kbiz. 1899.

Hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye közg. bizottsága részéről közhírré tétetik, hogy a bács-tiszai armentesítő társulat kérelme folytán az általa új védőtöltés építésének céljaira O-Kanizsa község határában szükségelt s Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósága, O-Kanizsa községe, továbbá Rosenberg Sándor, Jakab József, Nagy Illés, Deutsch Ferenc és Fülöp, Singledi Gyula és Ferenc, Czerna Szilveszter és neje, Kiss Imre Lukács, Kókai Istvánné, dr. Király Sándor, Szilágyi Ferenc és Mózes Mária, Nagy Bertalané sz. Bernát Julianna, Zanai Menyhért, Bagi Mihály, Jankó Sándor, Rekeczki Imre, Cseszko Sándor, Páncél János, Donauer János és neje, Tari Istvánné sz. Fehér Mária és Szabóné Fehér Julia, Losoncz Mihályné sz. Tóth Viktoria, Singledi Gyula és Ferenc, Deutsch Simon, Gruik Antal, Uri Cicelle, Bus Györgyné sz. Barta Mária, Bárány Rozália, Árok István és neje Kutaszi Terézia, Apró Lajos és neje Farkas Rozália, Gál Antal, Basits Máténé sz. Sporn Jozefa, Rónai Gyula és neje Perlfasster Malvin, ifj. Tóth József, Szilvay László és Kiss József ó-kanizsai lakosok tulajdonát képező összesen 18 katasztrális hold 609 □ öl földterület, 2 mérségető kemente és két lakóházra nevezve a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur ónagyméltósága 1899. évi május hó 17-én 31855/IV. szám alatt kelt leirattal a kisajátítási eljárást elrendelte.

Az 1881. évi XLI. t. c. értelmében kiküldött bizottság a helyszíni tárgyalást az idézett törvény alapján O-Kanizsa községében a község házában **foljó évi június hó 30-án (pénteken) d. e. 9 órakor** fogja megkezdeni.

Miről az érdekeltek azzal értesítettek, hogy a kisajátítási terv és összeírás O-Kanizsa község házában a hivatalos órák alatt **foljó évi június hó 14-től 28-áig (szerda)** bzarólag terjedő 15 napon át közszemlére kitétetik és hogy a tárgyalásnál jogában áll minden tulajdonosnak a kisajátítási terv ellen és minden telegkönyvi érdekeltnak a felajánlott ár ellen felszólalni és kifogásait jegyzőkönyvbe vétetni.

Végül kijelentetik, hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekeltek közül senki sem jelen meg a meg nem jelenés, vagy a felszólamlásnak elmulasztása az idézett törvény 36. §-ában körülírt jogi következménnyel jár.

Kelt Zomborban, Bács-Bodrogh vármegye közg. bizottságának 1899. évi június hó 6-án tartott üléséből.

Főispán, mint a közg. bizottság elnöke helyett:

Karácson,
alispán.

3—1

3524. sz.
kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

O-Becse nagyközség elöljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy lemondás folytán megüresedett két gyalogrendőri állásra ezennel pályázat nyujtattik.

Felhivatlak a pályázni szándékozik, miszerint sajátkezűleg írt kérvényeiket legkésőbb **foljó évi június hó 29-éig** ezen elöljáróságnál nyujtsák be, melyben igazolni tartoznak, hogy:

- a) magyar állampolgárok;
- b) védkötelezettségüknek megfeleltek, 24-ik életévüket betöltötték, vagy a 45-öt el nem érték;
- c) fedhetlen erkölcsűek és teljesen rovtalan előéletűek;
- d) teljesen egészségesek;
- e) írni és olvasni tudnak és a községben divó magyar nyelvet szóban és írásban bírják.

Ezen rendőri állásokra való megválasztásnál elsőbbség adatik: első sorban az 1873. évi II-ik t. c. kedvezményezett altiszteknek és kiszolgált állami csendőröknek; másodsorban: a hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyéneknek; harmadsorban: az eddig minden kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban (nem felelősi) minőségben alkalmazásban álló egyéneknek; végül: előny minden körülmények között a szolgálati magyar nyelv szó és írásban való jártasság, valamint a nőtlenység.

A gyalogrendőri állás évi 300 frt fizetés, mely összeg havonkénti részletekben és pedig utólag fizetetik ki a községi pénztárnál. A megválasztott rendőr köteles a szabályzat által megállapított egyenruhákat sajátjából beszerezni, a felszerelésről, fegyverzetéről és lőszerről azonban a község fog gondoskodni.

O-Becsen, 1899. évi június hó 5-én.

Gavanszky Milos s. k., Gőnczy János s. k.,
jegyző. bír.

BÉRLETJEGY.

Akár nálam vagy nem nálam vásárolt egy kerékpár javítása és rendben tartása egy egész szezonra 3 frt.

BÉRLETJEGY. Akár nálam vagy nem nálam vásárolt egy kerékpár javítása és rendben tartása egy egész szezonra 3 frt.



Délmagyarország legnagyobb kerékpár-raktára és javítóműhelye

TELOTSCH GÁSPÁRNÁL

ZOMBORBAN.

Óriási választék! Kellemes fizetési feltételek.

2 évi jótállás, 1 évi ingyenes rendben tartás.

*—11

Dús választék

valódi angol **Helikálpremier**, valódi **Styria** gráci, **Swift** (fegyvergyár), **Kayser**, **Naumann** (németországi), **Douranye**, **Courir** (angol gyártmányok) kerékpároknak.

Csengők, lámpák, áttételek, tengelyek stb. nagy választékban.

BÉRLETJEGY. Akár nálam vagy nem nálam vásárolt egy kerékpár javítása és rendben tartása egy egész szezonra 3 frt.

BÉRLETJEGY.

Akár nálam vagy nem nálam vásárolt egy kerékpár javítása és rendben tartása egy egész szezonra 3 frt.

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

KÖNYV- ÉS KÖNYOMDAI INTÉZETE
ZOMBORBAN
A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

itt megrendelhetők:

Váltók.
Gyászlapok.
Számok.
Levélfeljegyzések.
Névjegyek.
Eljegyzési és esketési kártyák.
Sima- és dombornyomatu monogramok.

Közszégi nyomtatványokból nagy raktár.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

Könyvkötőmunkák elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítatnak.

Községeknek három havi hitel.

itt megrendelhetők:

Hírlapok
Művek.
Naptárak.
Táblázatok.
Falragaszok.
Körlevelek.
Táncvigalmi meghívók.
Táncrendek.
Étlapok.

A „BÁCSKA” kiadóhivatala.

Telefon szám: 18.
Telefon szám: 18.

Nincs többé por!

Ajánljuk ezennel a legjobb és legbiztosabb **padló pormentesítő olajunkat** szoba- és üzleti-padló impregnálására jótállás mellett.

Ara csak 60 krajcár klgrmként.

A padló beeresztés □ méterenként 15—20 krba kerül. Ezen olaj egyenlő egészségügyi pormentesítő hatást gyakorol ugy a puha, mint a kemény padlóra.

— Kezelési mód igen egyszerű. —

Tisztelettel
Weidinger S. és Zs.

A padlót nem mossuk többé!

Alapított 1824-ben.

Ifj. HUSVÉTH ISTVÁN

ZOMBOR,

műfestőde és kémiai tisztító intézet.

Tisztítás uri, női és gyermekruhák, függönyök, terítők, csipkék, selyemhímzések, keztük s egyéb ruházati és szobadisztitási tárgyak részére.

Festésre elvállal mindennemű szöveteket, ruhaneműket egészben is, függönyöket, kendőket, szalagokat, harisnyákat stb. lehető minden színekre.

Kívánatra a kelmék izléses színnyomással bemintáztatnak.

Kékfestés és nyomtatás, gyapju, fonálfestés, mángorlás, apprettur és dekatur.

— Kedvező tisztítási és festési áruk. —

Vidéki megbízások pontosan teljesítetnek.

15—9

Földeladási hirdetemény.

A zombori rancevői dűlőben, a bajai és sztanisiczi országút között, közvetlen a város alatt, a baja-zombor-ujvidéki vasutvonal első őrbáza mellett, a bajai ország-utra kiágazólag egy tagban 33 kat. hold és 1454 □ öl elsőrendű szántóföld, és az ezen földdel közvetlen összeköttetésben lévő s szintén egy tagban 33 kat. hold és 1454 □ öl hasonló minőségű szántóföld együttesen vagy külön-külön; továbbá a nenadicsi dűlőben két tagban, de egymáshoz közel fekvő 9 kat. hold és 510 □ öl szántóföld; végül a sáponyai dűlőben lévő 15 kat. hold és 615 □ ölnyi területű szántó, kaszáló és rét 4 tagban **önkéntes árverésen folyó évi június hó 29-én délelőtt 9 órakor** Drescher Ede kir. közjegyző hivatalos helyiségében a legtöbbet ígérőnek örök áron el fognak adni.

Ezen árveréshez a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az érdeklődőknek felvilágosítással szolgál **Preszly János Zombor** (Apolló-utca 37. házszám alatt). 3—3

Elismert legjobb kerékpárok!

12—5

Legelőnyösebb fizetési feltételek!



Styria.

Attila.

Gyári árak!

Ifj. Heindlhofer R. Zombor.

8008. szám.

kig. 1899.

Pályázati hirdetemény.

Bács-Bodrogh vármegye bács-kulai járásba kebelezett magyar, német és szerb ajku lakósággal bíró Bács-Kula községében lemondás folytán megüresedett községi orvosi és az avval egybekötött kórházi orvosi állásra ezennel pályázatot nyitok. — Ezen állás évi 700 frt fizetéssel van jadalmasza. Tartozik a megválasztott a szegényeket ingyen, a többi lakosokat pedig 35 kr látogatási díj mellett gyógykezeltetni. A halottkémlést azonban díjtalanul tartozik teljesíteni.

Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy kérvényeiket az 1876. XIV. t. c. illetve az 1883. évi I. t. c. értelmében szabályszerűen felszerelve és nyelvismeretüket feltüntetve kérvényüket hozzám folyó évi június hó 17-ik napjáig annál is inkább nyújtsák be, mert az azontul érkezöket figyelembe venni nem fogom.

Bács-Kulán, 1899. május hó 27-én.

Dr. Széchenyi Tamás,
főszolgabíró.

3—3

SZÜCS ÖDÖN

mezőgazdasági gépgyára
BAJÁN,

eladásra ajánlja a legjutányosabb áruk és kedvező fizetési feltételek mellett a bajai telepén megtekinthető alább következő kevéssé használt és a legkifogástalanabb munkaképes karba helyezett következő

gőzcséplő-készleteit:

- 2/2 Ruston mozgonyt, Hofherr-féle V jegyű cséplővel,
- 3 lőerejű Hofherr és Schrantz-féle mozgonyt, ugyanily cséplővel,
- 4 lőerejű Hofherr és Schrantz-féle mozgonyt, ugyanily cséplővel,
- 4 lőerejű Marschall-féle mozgonyt, ugyanily cséplővel,
- 5 lőerejű Hornsby gőzmozgonyt,
- 6 lőerejű magyar állami mozgonyt, ugyanily gyártmányu 48^v cséplővel,
- 48^v magyar állami cséplőgépet,
- 2 ujonan felépített magyar állami 54^v cséplőszekrényt,
- 54^v Robey és tsa féle cséplőgépet,
- 8 lőerejű magyar állami mozgonyt, Marschall 54^v cséplőszekrényt,
- 8 lőerejű Lichtenstein mozgonyt, Robey és tsa 54^v cséplőszekrényt,
- 6 lőerejű Robey és tsa féle gőzcséplőkészletet.